

รัฐกาตาร์

(State of Qatar)

เมืองหลวง โดฮา

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 24-27 องศาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 50-52 องศาตะวันออก เป็นแหลมขนาดเล็กที่ยื่นออกไปจากชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรอาระเบียเข้าไปในอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ มีพื้นที่ 11,586 ตร.กม. ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 165 ของโลก และขนาดเล็กกว่าไทย 44.3 เท่า มีชายแดนทางบกยาว 87 กม. และมีชายฝั่งทะเลยาว 563 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ ตะวันออก และตะวันตก ติดกับอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ โดยมีชายฝั่งยาว 563 กม.

ทิศใต้ ติดกับซาอุดีอาระเบีย (87 กม.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบทะเลทรายซึ่งแห้งแล้งไม่มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีพื้นที่เพาะปลูก 5.6% จุดสูงสุดของประเทศ คือ ยอดเขา Qurayn Abu al Bawl หรือ Tuwayyir al Hamir บนภูเขา Dukhan ความสูง 103 ม.

ภูมิอากาศ อากาศร้อนแบบทะเลทราย อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ระหว่าง 21-34 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนน้อยเฉลี่ย 100 มม.ต่อปี ฤดูร้อน พ.ค.-ก.ย. อากาศร้อนมาก โดยอุณหภูมิในเวลากลางวันอาจสูงถึง 50 องศาเซลเซียส ส่วนช่วงที่เหลือของปี ต.ค.-เม.ย. อากาศค่อนข้างเย็นกว่า แต่อุณหภูมิช่วง ธ.ค.-ก.พ. อาจลดลงเหลือ 5 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่ประสบเป็นประจำ ได้แก่ พายุทรายและพายุฝุ่น ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วง เม.ย.-มิ.ย.

ประชากร 2,717,360 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2563 ของสำนักงานวางแผนและสถิติแห่งชาติกาตาร์) เป็นชาวกาตาร์ 10% ชาวอาหรับชาติอื่น ๆ 13% อินเดีย 21.8% เนปาล 12.5% บังกลาเทศ 12.5% อียิปต์ 9.35% ฟิลิปปินส์ 7.35% ศรีลังกา 4.35% และอื่น ๆ 9.15% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 12.84% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 85.97% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 1.19% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 79.4 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 77.2 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 81.6 ปี อัตราการเกิด 9.3 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 1.6 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.55% (ประมาณการปี 2563)

ศาสนา ศาสนาอิสลาม 67.7% (ส่วนใหญ่เป็นซุนนี) คริสต์ 13.8% ฮินดู 13.8% พุทธ 3.1% และอื่น ๆ 1.6%

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและใช้อย่างกว้างขวาง

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือสูง 97.7% งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 2.86% ของ GDP (ประมาณการปี 2560 ของ UNESCO Institute for Statistics) เซค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ก่อน ทรงริเริ่มนโยบายปฏิรูป “การศึกษาเพื่อยุคใหม่” (Education for a New Era) เมื่อ พ.ย.2545 โดยจัดตั้งสภาการศึกษาสูงสุด ทำหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชนรวมกว่า 1,081 แห่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา มี Qatar University เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งแรก ก่อตั้งเมื่อปี 2516 และมี Education City ในโดฮา ซึ่งก่อสร้างเมื่อปี 2541 โดยมีสถาบันระดับอุดมศึกษาจากต่างชาติเข้าไปเปิดวิทยาเขตในพื้นที่ดังกล่าว 8 แห่ง เช่น Georgetown University ของสหรัฐอเมริกา และ University College London ของสหราชอาณาจักร จึงทำให้มีสถาบันระดับอุดมศึกษาในกาตาร์ทั้งสิ้น 9 แห่ง ที่ให้บริการนักศึกษารวมกว่า 33,000 คน นอกจากนี้ Qatar Foundation ของรัฐบาลยังรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม World Innovation Summit Education (WISE) ซึ่งเป็นเวทีที่มีผู้นำทางความคิดและผู้กำหนดนโยบายการศึกษาจากทั่วโลกเข้าร่วมเป็นประจำทุกปี

การก่อตั้งประเทศ กาตาร์เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์ของบาห์เรนเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนกระทั่งราชวงศ์อาลฆานีได้รับความช่วยเหลือจากสหราชอาณาจักรให้สถาปนารัฐกาตาร์ขึ้นเมื่อ 18 ธ.ค. 2421 และปกครองประเทศมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกหลังการสถาปนารัฐกาตาร์มีสถานะเป็นเพียงรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักร โดยเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนที่สหราชอาณาจักรเรียกว่า Trucial States/Trucial Sheikhdoms จนกระทั่งเมื่อปี 2511 สหราชอาณาจักรประกาศความต้องการที่จะยุติการอารักขาให้ผู้นำ Trucial States ทั้ง 9 รัฐ ได้แก่ กาตาร์ บาห์เรน อาบูดาบี คูไบ ชาร์จาห์ อัจญ์มาน อุมมุลควัยน์ รอสอัลคอยมะฮ์ และฟูยัยเราะฮ์ ด้วยเหตุนี้จึงมีการหารือระหว่างผู้นำรัฐทั้ง 9 เกี่ยวกับการจัดตั้งเป็นสหภาพแห่งรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (Union of Arab Emirates) แต่ไม่ได้ข้อยุติร่วมกัน และเป็นเหตุให้กาตาร์ประกาศเป็นรัฐเอกราชฝ่ายเดียวเมื่อ 3 ก.ย.2514

วันชาติ 18 ธ.ค. (วันขึ้นครองราชสมบัติของราชวงศ์อาลฆานีเมื่อปี 2421)

การเมือง ปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) อำนาจอธิปไตยเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐ (เอมีร์ หรือ Emir) ซึ่งเป็นพระประมุข การขึ้นครองราชสมบัติใช้ระบบสืบราชสันตติวงศ์ เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ปัจจุบันคือ เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลฆานี (พระชนมพรรษา 41 พรรษา/ปี 2564) ขึ้นครองราชสมบัติตั้งแต่ 25 มิ.ย.2556 หลังจากเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลฆานี พระราชบิดาประกาศสละราชสมบัติ กาตาร์มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกตั้งแต่ 2 ก.ค.2542 จนกระทั่งมีการจัดการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวเมื่อ 29 เม.ย.2546 และเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐในขณะนั้น ทรงมีพระราชกฤษฎีกาประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกอย่างเป็นทางการเมื่อ 9 มิ.ย.2547

ฝ่ายบริหาร : อำนาจบริหารเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐมาโดยตลอด จนกระทั่งในรัชสมัย เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลฆานี (พระอัยกาของเชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐองค์ปัจจุบัน) ทรงริเริ่มตำแหน่ง นรม. ขึ้นเป็นผู้นำรัฐบาลตั้งแต่ 29 พ.ค.2513 และทรงดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยพระองค์เอง ต่อมา เชค ฮะมัด พระราชโอรสของเชค เคาะลีฟะฮ์ ทรงยึดอำนาจพระราชบิดาแล้วขึ้นสืบราชสมบัติเป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์เมื่อปี 2538 โดยเชค ฮะมัด ทรงดำรงตำแหน่ง นรม. ด้วยพระองค์เอง ระหว่างปี 2538-2539 จึงมีการแต่งตั้งสมาชิกพระราชวงศ์ชั้นสูงให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนเจ้าผู้ครองรัฐจนถึงรัชกาลปัจจุบัน นรม.คนปัจจุบัน คือ เชค คอลิด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน अबดุลอะซีซ อาลฆานี (อายุ 53 ปี/ปี 2564) ได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งเมื่อ 28 ม.ค.2563 อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้ง ครม.และอำนาจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลยังอยู่ที่เจ้าผู้ครองรัฐ ขณะที่ นรม.ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับการบริหารงานของ รมว.กระทรวงต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่เจ้าผู้ครองรัฐทรงกำหนด

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีรัฐสภา (Advisory Council หรือ Majlis al Shura) แบบสภาเดี่ยว ประกอบด้วยสมาชิก 45 คน มีวาระ 4 ปี มาจากการเลือกตั้งโดยตรง 30 คน และอีก 15 คน มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐ อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ได้แก่ การรับรองงบประมาณแผ่นดิน การตรวจสอบการทำงานของ รมต. การยกย่องและลงมติเพื่อรับรองร่างกฎหมาย ทั้งนี้ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับแรกประกาศใช้อย่าง

เป็นทางการตั้งแต่ 9 มิ.ย.2547 รัฐบาลกาตาร์ประกาศว่าจะจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญภายในปี 2550 แต่ก็ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้มาจนถึงปัจจุบัน โดยเมื่อปี 2553 เซค ฮะมัด ทรงประกาศขยายวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกรัฐสภาชุดเดิมซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐออกไปจนถึงปี 2556 และหลังจากเซค ตะมีม ขึ้นครองราชสมบัติเมื่อ 25 มิ.ย.2556 ก็ทรงประกาศขยายวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกรัฐสภาชุดเดิมออกไปอีก

ฝ่ายตุลาการ : ใช้ระบบกฎหมาย civil law ในการพิจารณาคดีอาญา คดีแพ่ง และพาณิชย์ และใช้บทบัญญัติของศาสนาอิสลามในการพิจารณาคดีครอบครัวและมรดก ส่วนระบบศาลประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา นอกจากนี้ ยังมีศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ เจ้าผู้ครองรัฐเป็นผู้แต่งตั้งตุลาการศาลต่าง ๆ เหล่านี้ โดยคำแนะนำของสภาตุลาการสูงสุด วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

พรรคการเมืองสำคัญ : ไม่มีระบบพรรคการเมือง อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีกลุ่มการเมืองใด ๆ ในกาตาร์ เนื่องจากเป็นข้อห้ามตามกฎหมาย

เศรษฐกิจ กาตาร์มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพสูงเทียบเท่าประเทศในยุโรปตะวันตก โดยเป็นผลมาจากการค้นพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในประเทศเมื่อปี 2480 ที่นำไปสู่การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศอย่างสิ้นเชิง จากที่เคยพึ่งพาการประมงและการหาไข่มุก ไปเป็นการพึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นหลักซึ่งปัจจุบันมีส่วนสูงกว่า 50% ของ GDP หรือ 85% ของรายได้จากการส่งออกและ 70% ของรายได้ภาครัฐ อุตสาหกรรมที่เป็นรายได้หลักและสำคัญของประเทศ คือ การผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) การผลิตและการกลั่นน้ำมันดิบ การผลิตแอมโมเนีย ปุ๋ย ปิโตรเคมี เหล็กกล้า ปูนซีเมนต์ และการซ่อมเรือพาณิชย์ ทั้งนี้ สถาบันการจัดการนานาชาติหรือ Institute for Management Development (IMD) ในสวิตเซอร์แลนด์ ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพด้านเศรษฐกิจของกาตาร์เมื่อ พ.ศ.2563 อยู่ที่อันดับ 14 ของประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหมด 63 ประเทศทั่วโลก โดยเป็นผลมาจากการที่กาตาร์มีนโยบายเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง และมีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่อง

กาตาร์ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ Qatar National Vision 2030 เมื่อปี 2551 โดยมีเป้าหมายและแผนงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับความท้าทายและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และการก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศที่ทันสมัยภายในปี 2573 การพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลจึงมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน การบริหารการใช้ประโยชน์จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอย่างเหมาะสม รวมถึงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความหลากหลายเพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ด้วยการขยายตลาดส่งออกก๊าซธรรมชาติ เฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปและเอเชีย เป็นการกระจายความเสี่ยงและทำให้มีประเทศที่พึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากกาตาร์มากขึ้น โดยจะส่งผลดีสำหรับกาตาร์ในการต่อรองกับประเทศต่าง ๆ ในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กาตาร์ยังเร่งส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจด้าน Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และการเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : **น้ำมันดิบ**มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 25,240 ล้านบาร์เรล (มากเป็นอันดับ 13 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 1.883 ล้านบาร์เรล และส่งออกวันละประมาณ 477,317 บาร์เรล **ก๊าซธรรมชาติ**ซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 24.07 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร (มากเป็นอันดับ 3 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 178,100 ล้านลูกบาศก์เมตร และส่งออกได้วันละ 107,100 ล้านลูกบาศก์เมตร (ประมาณการปี 2562) นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรประมง

สกุลเงิน ตัวอย่างสกุลเงิน : ريالกาตาร์ (Qatari Riyal-QAR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 3.64 ريالกาตาร์ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 8.58 บาท : 1 ريالกาตาร์ (ต.ค.2563)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 147,790 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2563 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : - 4.5%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุล 887 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราเงินเฟ้อ : - 2.2%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 91,900 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและทองคำ : 39,718 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2562 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 2.165 ล้านคน (ข้อมูลเมื่อ มิ.ย.2563 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ)

อัตราการว่างงาน : 0.082% (ข้อมูลเมื่อ มิ.ย.2563 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 43,757 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2562 ขององค์การการค้าโลก)

มูลค่าการส่งออก : 72,935 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (88.4%) ผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

อาหาร และอื่น ๆ (0.1%) เช่น ข้าวและแป้งสาลี น้ำมันพืช สัตว์มีชีวิต น้ำผึ้งธรรมชาติ เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์

และสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ (11.5%) เช่น เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ขนส่ง

ประเทศส่งออกสินค้าสำคัญ : ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน อินเดีย สิงคโปร์ สหภาพยุโรป

มูลค่าการนำเข้า : 29,178 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์และสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ (74.4%) เช่น รถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ ผลิตภัณฑ์

และสินค้าเกษตร อาหาร และอื่น ๆ (17.9%) เช่น เนื้อสัตว์และเครื่องในสัตว์ปีก ข้าว เครื่องดื่ม ขนมปัง เชื้อเพลิง

และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่าง ๆ (7.7%)

ประเทศนำเข้าสินค้าสำคัญ : สหรัฐฯ จีน เยอรมนี อินเดีย สหราชอาณาจักร จีน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น

การทหาร หลักนิยมทางทหารของกาตาร์เน้นการป้องกันประเทศเพื่อรักษาความอยู่รอดปลอดภัยของชาติเป็นหลัก เฉพาะอย่างยิ่งการพิทักษ์สาธารณูปโภคพื้นฐานด้านพลังงาน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้และความอยู่

รอดทางเศรษฐกิจของประเทศ เจ้าผู้ครองรัฐทรงดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองทัพอากาศอยู่ในกำกับของกระทรวงกลาโหม มีกำลังพล 16,500 นาย และไม่มีศักยภาพพอที่จะรับมือกับภัยคุกคามจากกองกำลังต่างชาติได้ เฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคอย่างซาอุดีอาระเบีย จึงเป็นเหตุให้ต้องอาศัยสหรัฐฯ ในการช่วยค้ำประกันความมั่นคงด้วยการอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้าไปตั้งกองบัญชาการกลางสหรัฐฯ ส่วนหน้า (US Central Command-USCENTCOM) ที่ฐานทัพอากาศ Al Udeid ในโดฮา ซึ่งถูกใช้เป็นฐานปฏิบัติการทางทหารในสงครามอัฟกานิสถานและสงครามอิรัก ปัจจุบันมีกองกำลังสหรัฐฯ ในกาตาร์ประมาณ 10,000 นาย นอกจากนี้ ตุรกีกับกาตาร์บรรลุข้อตกลงด้านการทหารเพื่อร่วมกันรักษาเสถียรภาพภายในภูมิภาคตะวันออกกลางเมื่อ ค.ศ.2557 ครอบคลุมการฝึกซ้อมทางทหารและการอนุญาตให้ตุรกีเข้าไปจัดตั้งฐานทัพอากาศและประจำการกองทหารของตุรกีที่ฐานทัพ Tariq Bin Ziyad ทางใต้ของโดฮา ปัจจุบันมีทหารตุรกีปฏิบัติการกิจด้านการฝึกอบรมทางทหารประจำการในฐานทัพดังกล่าวประมาณ 300 นาย ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่าภายในปี 2564 งบประมาณทางทหารของกาตาร์จะเพิ่มขึ้นถึง 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากเมื่อปี 2559 อยู่ที่ 4,404 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) และอียิปต์ ที่กลับมาตึงเครียดในปัจจุบัน จากกรณีกาตาร์แสดงท่าทีสนับสนุนกลุ่ม Muslim Brotherhood ในอียิปต์ กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ กลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน และอิหร่าน ซึ่งประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวต่างเห็นว่าเป็นภัยคุกคามของประเทศตน จนนำไปสู่การประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ และลงโทษกาตาร์ด้วยการตัดการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเลกับกาตาร์มาตั้งแต่ มิ.ย.2560 น่าจะเป็นปัจจัยให้กาตาร์เพิ่มงบประมาณด้านการทหารอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการสั่งซื้อและนำเข้าอาวุธ อากาศยาน และเรือรบ เช่น เครื่องบินรบ F-15 จากสหรัฐฯ มูลค่ารวม 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อ มิ.ย.2560 เรือรบพร้อมขีปนาวุธจากอิตาลี มูลค่ารวมกว่า 5,000 ล้านยูโร เมื่อ ค.ศ.2560 รวมทั้งมีแผนจะสั่งซื้อระบบป้องกันภัยทางอากาศ S-400 จากรัสเซีย และขยายฐานทัพอากาศ Al Udeid ซึ่งเป็นที่ตั้ง USCENTCOM ส่วนหน้า และฐานทัพอากาศโดฮา ในโดฮา โดย เมื่อ มี.ค.2562 Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) ประมาณการการนำเข้าอาวุธยุทโธปกรณ์ของกาตาร์เมื่อปี 2561 มีมูลค่ารวมประมาณ 816 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 22% เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ที่มีมูลค่ารวมประมาณ 664 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

- ทบ. มีฐานทัพที่ North Camp และ Barzan Camp กำลังพลประมาณ 12,000 นาย ในจำนวนนี้รวมถึง Emiri Guard หรือ Royal Guard (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) มียุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก (MBT) รุ่น Leopard 2A7 จำนวน 62 คัน รถถังโจมตี (ASLT) รุ่น AMX-10RC จำนวน 12 คัน และรุ่น Piranha II จำนวน 36 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะลาดตระเวน (RECCE) รุ่น Fennek จำนวน 26 คัน รุ่น V-150 จำนวน 8 คัน และรุ่น VBL จำนวน 16 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (IFV) รุ่น AMX-10P จำนวน 40 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ (APC) รุ่น AMX-VCI จำนวน 30 คัน รุ่น VAB จำนวน 160 คัน รุ่น Ejder Yalcin จำนวน 100 คัน และรุ่น Dingo จำนวน 14 คัน ปืนใหญ่อัตโนมัติ (self-propelled หรือ SP) รุ่น PzH 2000 จำนวน 24 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) รุ่น G5 howitzer จำนวน 12 กระบอก เครื่องยิง

จรวดหลายลำกล้อง (MRL) รุ่น 30-tube มากกว่า 2 เครื่อง และรุ่น ASTROS II จำนวน 4 เครื่อง เครื่องยิงลูกกระเบิด (MOR) รุ่น L16 จำนวน 26 เครื่อง รุ่น VAB VPM 81 จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น Brandt จำนวน 15 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถัง (MSL) แบบ SP รุ่น VAB VAC HOT จำนวน 24 ลูก แบบ MANPATS รุ่น FGM-148 Javelin และรุ่น Kornet-EM (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) และแบบ recoilless rifle (RCL) รุ่น Carl Gustav (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) และขีปนาวุธพิสัยไกลแบบพื้นสู่อากาศ (SRBM) รุ่น BP-12 A จำนวน 2 ลูก

- ทร. มี บก.อยู่ที่โดฮา แต่มีฐานทัพเรือที่เกาะ Halul กำลังพลประมาณ 2,500 นาย ในจำนวนนี้รวมถึงหน่วยรักษาความมั่นคงชายฝั่ง (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ยุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือตรวจการณ์เร็วติดตั้งขีปนาวุธ (PCFGM/PCFG) ชั้น Barzan จำนวน 4 ลำ และชั้น Damsah จำนวน 3 ลำ เรือลาดตระเวนยุทธวิธี (PBF/PB) ชั้น MRTP16 จำนวน 3 ลำ ชั้น MRTP34 จำนวน 1 ลำ ชั้น DV15 จำนวน 4 ลำ ชั้น MV-45 จำนวน 4 ลำ ชั้น M160 จำนวน 3 ลำ และไม่ทราบชั้นจำนวน 1 ลำ นอกจากนี้ ยังมีอาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น MM40 Exocet จำนวน 12 ลูก

- ทอ. มีฝูงบินประจำการอยู่ที่ฐานทัพอากาศ Al-Udeid กำลังพลประมาณ 2,000 นาย อากาศยานและยุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น Mirage 2000ED จำนวน 9 เครื่อง รุ่น Mirage 2000D จำนวน 3 เครื่อง รุ่น Rafale DQ จำนวน 3 เครื่อง รุ่น Rafale EQ จำนวน 12 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-17A Globemaster จำนวน 8 เครื่อง รุ่น C-130J-30 จำนวน 4 เครื่อง รุ่น A340 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-707 จำนวน 2 เครื่อง รุ่น B-727 จำนวน 1 เครื่อง และรุ่น Falcon 900 จำนวน 2 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตี/ต่อต้านเรือรบผิวน้ำ (ASuW) รุ่น Mk-3 จำนวน 8 ลำ เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์ (MRH) รุ่น AW139 จำนวน 21 เครื่อง รุ่น SA341 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น SA342L จำนวน 11 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ลำเลียง (TPT) รุ่น Mk2A จำนวน 3 เครื่อง และรุ่น Mk2C จำนวน 1 เครื่อง รุ่น H125 Ecureuil จำนวน 1 เครื่อง อาวุธปล่อยต่อต้านอากาศยานแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) รุ่น MIM-104E/F Patriot (พิสัยไกล) รุ่น Mistral รุ่น FN-6 และรุ่น FIM-92 Stinger (Point-defence) อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น R-550 Magic2 และรุ่น Mica อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (ASM) รุ่น Apache และรุ่น HOT และอาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น AM-39 Exocet (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังความมั่นคงอื่น ๆ ได้แก่

- ตำรวจ ซึ่งรับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โดยอยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงมหาดไทยมี บก.อยู่ที่โดฮา กำลังพลประมาณ 5,000 นาย และยังมีหน่วยตำรวจลับที่รับผิดชอบภารกิจด้านต่อต้านการจารกรรมและการปลุกปั่นเพื่อให้เกิดความไม่สงบ หน่วยสอบสวนคดีพิเศษของ Department of Information and Criminal Evidence และหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อช่วยเหลือตัวประกันและการเผชิญเหตุในสถานการณ์ฉุกเฉิน

- หน่วยรบพิเศษประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) กองกำลังพิทักษ์บ่อน้ำมันที่ Dukhan และ Umm Bab ซึ่งมีภารกิจในการรักษาความปลอดภัยบ่อน้ำมันและท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ 2) กองกำลังพิทักษ์ชายแดน และ 3) Static Guards Regiment ซึ่งประจำการอยู่ทั่วประเทศ โดยทั้ง 3 หน่วย มีกำลังพลหน่วยละประมาณ 300-400 นาย

ปัญหาด้านความมั่นคง

กาตาร์เป็นประเทศเล็กที่ตั้งอยู่ระหว่างมหาอำนาจในอนุภูมิภาคอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย 2 ประเทศ คือ อิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย แต่กาตาร์ไม่เคยมีปัญหาตึงเครียดกับอิหร่านทั้งที่มีพรมแดนทางทะเลติดกัน โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นรายได้สำคัญของกาตาร์ แต่กลับเป็นประเทศอาหรับเพื่อนบ้านของกาตาร์เองที่ดำเนินกิจกรรมที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของกาตาร์ เช่น การที่กาตาร์เคยกล่าวหาว่ารัฐกษัตริย์รอบอ่าวหลายประเทศว่าสนับสนุนเชค เคาะลีฟะฮ์ (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 6) ให้พยายามก่อรัฐประหารเพื่อชิงอำนาจคืนจากเชค ฮะมัด (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 7) เมื่อปี 2539 แต่ล้มเหลว นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีปัญหาพิพาทกับบาห์เรน กรณีการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ Hawar (ได้รับการแก้ไขแล้วหลังจากศาลโลกมีคำพิพากษาเมื่อปี 2544 ให้บาห์เรนชนะ) รวมทั้งเคยปะทะกับซาอุดีอาระเบียหลายครั้ง ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงแก้ไขปัญหาพิพาทเขตแดนกันเมื่อปี 2544

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของกาตาร์หลังจากเชค ตะมีม (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 8) ทรงขึ้นครองราชสมบัติ โดยเฉพาะการสนับสนุนและให้ที่ลี้ภัยแก่กลุ่ม Muslim Brotherhood กลายเป็นประเด็นสร้างความไม่พอใจให้กับซาอุดีอาระเบีย UAE และบาห์เรน ซึ่งเป็นรัฐสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) รวมทั้งอียิปต์ที่เป็นประเทศอาหรับเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศเหล่านี้ถือว่ากลุ่ม Muslim Brotherhood เป็นภัยคุกคามระบอบการปกครองของตน ส่งผลให้กาตาร์มีปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC และอียิปต์ โดยที่ประเทศดังกล่าวลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ด้วยการเรียก ออท.ของตนกลับจากกาตาร์ เมื่อ มี.ค.-พ.ย.2557 จนทำให้กาตาร์ต้องดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศดังกล่าว เช่น การให้สมาชิกกระดับอาวุโสของกลุ่ม Muslim Brotherhood เดินทางออกจากกาตาร์ และให้สำนักข่าว Al Jazeera ของกาตาร์ ระงับการรายงานข่าววิพากษ์วิจารณ์อียิปต์ ขณะเดียวกันประเทศเพื่อนบ้าน GCC ก็หันมาปรับความสัมพันธ์กับกาตาร์ เนื่องจากเห็นความจำเป็นที่ทุกประเทศในตะวันออกกลางต้องร่วมมือกันปราบปรามกลุ่ม Islamic State (IS) ที่ขยายอิทธิพลในอิรักและซีเรียจนเป็นภัยคุกคามสำคัญของภูมิภาคในห้วงปี 2557 จึงทำให้การเจรจาแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC ในที่ประชุมสุดยอด GCC วาระพิเศษ ที่ริยาด ซาอุดีอาระเบียเมื่อ 16 พ.ย.2557 สามารถคลี่คลายปัญหาความสัมพันธ์ในครั้งนี้ได้

แม้ว่าปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC จะได้รับการแก้ไขในปี 2557 แต่ก็เกิดสถานการณ์ที่เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC กลับมาตึงเครียดอีกครั้ง โดยเป็นผลมาจากการที่ซาอุดีอาระเบีย UAE บาห์เรน และอียิปต์ ประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ และลงโทษกาตาร์ด้วยการตัดการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเลกับกาตาร์มาตั้งแต่ มี.ย.2560 เนื่องจากไม่พอใจกรณีสำนักข่าว QNA ของทางการกาตาร์ เผยแพร่ถ้อยแถลงของเชค ตะมีม เมื่อ 23 พ.ค.2560 มีเนื้อหาแสดงท่าทีว่ายังทรงสนับสนุนและเห็นอกเห็นใจกลุ่ม Muslim Brotherhood กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ กลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน รวมทั้งทรงไม่เห็นด้วยกับการดำเนินนโยบายต่อต้านอิหร่านซึ่งกาตาร์เห็นว่าเป็นมหาอำนาจในโลกอิสลาม ขณะที่สมาชิกส่วนใหญ่ใน GCC และประเทศอื่น ๆ ในโลกอาหรับต่างเห็นว่าการก่อเหตุและกลุ่มหัวรุนแรงดังกล่าว รวมถึงอิหร่านเป็นภัยคุกคาม

ประเทศตน ทั้งนี้ ปัญหาความสัมพันธ์ครั้งหลังสุดนี้ ยึดเยื้อมาจนถึงปัจจุบันและยังเพิ่มความหวาดระแวงระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC มากขึ้น

นอกจากนี้ ภัยคุกคามจากกลุ่มก่อการร้ายยังคงเคยเป็นปัญหาความมั่นคงของกาตาร์ จากการที่กาตาร์เผชิญการก่อเหตุของมือระเบิดฆ่าตัวตาย ซึ่งคาดว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มอัลกออิดะฮ์แห่งคาบสมุทรอาระเบีย (Al Qaida in the Arabian Peninsula-AQAP) ที่ Doha Players Theatre ใกล้ สอท.สหรัฐฯ ณ โดฮา เมื่อ มี.ค. 2548 (มีผู้เสียชีวิต 2 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวอังกฤษ 1 คน และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 12 คน) โดยนับตั้งแต่เกิดเหตุโจมตีดังกล่าว กาตาร์เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยตามพรมแดนและสถานที่สำคัญในประเทศ และจนถึงปัจจุบันยังไม่ปรากฏการโจมตีของผู้ก่อการร้ายในกาตาร์อีก

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CD, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OPCW, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNIFIL, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO และเป็นผู้สังเกตการณ์ของ CICA, IOM และ OAS

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐบาลกาตาร์มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่การเป็น Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) นอกเหนือจากการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเพียงอย่างเดียว มีการก่อตั้ง Qatar Science and Technology Park (QSTP) ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อดึงดูดบริษัทเอกชนที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงทั้งในกาตาร์และต่างประเทศให้เข้าไปพัฒนาเทคโนโลยีและดำเนินธุรกิจด้าน IT ในพื้นที่ดังกล่าว

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 6 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Hamad International Airport นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Doha ท่าเรือ Mesaieed และท่าเรือ Ra's Laffan เส้นทางคมนาคม มีถนนระยะทาง 10,578 กม. ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 3,830 กม. (ประมาณการปี 2559) การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 461,289 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 3.92 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 99.65% ของจำนวนประชากรทั้งหมด 2.753 ล้านคน (ประมาณการปี 2562 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +974 รหัสอินเทอร์เน็ต .qa

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-โดฮา ส่วนสายการบินของกาตาร์ที่บินตรงมาไทย คือ Qatar Airways ให้บริการเที่ยวบินระหว่างโดฮากับกรุงเทพฯ ภูเก็ต กระบี่ เชียงใหม่ และ สนามบินนานาชาติอู่ตะเภา (ระยอง-พัทยา) เวลาที่กาตาร์ช้ากว่าไทย 4 ชม. คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดาสามารถเดินทางเข้ากาตาร์ได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตราและได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในกาตาร์ได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนคนไทยที่ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการต้องขอรับการตรวจลงตราประเภท Official Visa จากสถานเอกอัครราชทูตกาตาร์ ประจำกรุงเทพฯ โดยจะต้องมีหนังสือแนะนำจากกระทรวงการต่างประเทศของไทย

ไปประกอบการยื่นขอวีซ่าการตรวจลงตรา ขณะที่การตรวจลงตราประเภท Business visa และ Work visa ต้องให้บริษัทผู้เจรจาหรือนายจ้างในกาตาร์เป็นผู้ค้ำประกัน (sponsor) และติดต่อขอรับการตรวจลงตราจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของกาตาร์ เว็บไซต์การท่องเที่ยว : <http://www.visitqatar.qa>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับซาอุดีอาระเบียและพันธมิตร ได้แก่ บาห์เรน UAE และ อียิปต์ (หรือที่รู้จักในชื่อ Anti-Terrorism Quartet-ATQ) ที่กลับมาตึงเครียด จากการที่ประเทศพันธมิตร ATQ กล่าวหาว่ากาตาร์ยังดำเนินนโยบายสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย และเป็นมิตรกับอิหร่านที่เป็นคู่แข่งสำคัญ ในภูมิภาคของซาอุดีอาระเบียและพันธมิตร จนนำไปสู่การตัดความสัมพันธ์ทางการทูตและการใช้มาตรการปิดล้อมเพื่อลงโทษกาตาร์มาตั้งแต่ มิ.ย.2560 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีสัญญาณการฟื้นฟูความสัมพันธ์ แม้ว่าคูเวตพยายามทำหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจาเพื่อยุติปัญหาความสัมพันธ์ดังกล่าว เนื่องจากกาตาร์ไม่ยอมรับข้อเรียกร้องของประเทศพันธมิตร ATQ ที่ให้กาตาร์ปฏิบัติตามเพื่อแลกเปลี่ยนกับการจะยกเลิกการปิดล้อมกาตาร์ และฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูต เนื่องจากกาตาร์เห็นว่าข้อเรียกร้องหลายข้อไม่สามารถปฏิบัติได้จริง อีกทั้งยังละเมิดอธิปไตยและแทรกแซงกิจการภายในของกาตาร์ รวมถึงปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เช่น การให้กาตาร์ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตและระงับความร่วมมือทางทหารและข่าวกรองกับอิหร่าน และการปิดสถานีโทรทัศน์ Al Jazeera ของกาตาร์ซึ่งถือเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมในโลกอาหรับ

2) การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองภายใน เฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาชุดใหม่ ภายในปี 2564 หลังจากเชค ตะมีม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ทรงตรัสในที่ประชุมรัฐสภากาตาร์ เมื่อ 3 พ.ย.2563 ว่า กาตาร์จะจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเป็นครั้งแรกของประเทศใน ต.ค.2564 ทั้งนี้ การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในอนาคตเป็นไปตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญเมื่อปี 2547 และเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปสู่ระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยนับตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปี 2563 กาตาร์ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาได้ตามที่ประกาศไว้ ขณะที่เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ทรงใช้อำนาจประกาศขยายวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกรัฐสภาชุดเดิม (4 ปี) ซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ นับตั้งแต่ปี 2553 จนถึงจนถึงปี 2563 แม้ว่าเมื่อปลาย ธ.ค.2553 จนถึงปี 2554 กาตาร์เผชิญกับกระแสการเรียกร้องประชาธิปไตย (Arab Spring) ที่แพร่ขยายในโลกอาหรับ

3) ปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่เกิดขึ้นทั่วโลก และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก รวมถึงกาตาร์ ตั้งแต่ต้นปี 2563 ทั้งนี้ นับตั้งแต่กาตาร์พบผู้ป่วยโรค COVID-19 รายแรกภายในประเทศ เมื่อ 29 ก.พ.2563 จนถึง 31 ต.ค.2563 มีผู้ติดเชื้อในกาตาร์รวม 132,556 ราย และเสียชีวิต 232 ราย (มากเป็นอันดับที่ 13 ของประเทศเอเชีย และอันดับที่ 42 ของโลก)

4) ความพยายามของกาตาร์ในการขยายบทบาทในเวทีระหว่างประเทศด้วยการใช้ Soft Power เฉพาะอย่างยิ่งการที่กาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันฟุตบอลโลกปี 2565 ซึ่งจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกาตาร์ในเวทีระหว่างประเทศครั้งสำคัญ หลังจากกาตาร์เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ปี 2549

ความสัมพันธ์ไทย-กาตาร์

กาตาร์กับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 7 ส.ค.2523 โดยไทยเปิด สอท. ณ โดฮา เมื่อปี 2545 ขณะที่กาตาร์เปิด สอท. ประจำกรุงเทพฯ เมื่อปี 2547 และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาตลอด มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับราชวงศ์และผู้นำระดับสูงอยู่เป็นระยะ เช่น การเสด็จเยือนไทยของเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ในฐานะพระอากันตุกะของรัฐบาลเมื่อปี 2542 และเสด็จร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ มี.ย.2549 และครั้งหลังสุดคือ การเสด็จเยือนไทยของเชค ซานี บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี พระอนุชาของเชค ตะมีม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ปัจจุบัน เพื่อเข้าร่วมพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ 26 ต.ค.2560

การเยือนไทยของผู้แทนรัฐบาลกาตาร์ครั้งหลังสุด ที่สำคัญคือ การเยือนไทยของนาย Ahmad bin Abdullah al-Mahmoud รอง นรม.กาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD Summit) ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 8-10 ต.ค.2559 การเยือนไทยของ ดร. Mohammed Bin Saleh Al-Sada รมว.กระทรวงพลังงานและอุตสาหกรรมของกาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีพลังงานเอเชีย ครั้งที่ 7 (7th Asia Ministerial Roundtable on Energy) ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 31 ต.ค.- 4 พ.ย.2560 การเยือนไทยของเชค Mohammed bin Abdulrahman bin Jassim Al-Thani รอง นรม.และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ พร้อมคณะ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศของไทย ระหว่าง 28-30 ส.ค.2562 โดยเชค Mohammed ได้เข้าเยี่ยมคารวะ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. และ รมว.กระทรวงกลาโหม และพบหารือกับนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รอง นรม. ในประเด็นความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ ซึ่งการเยือนไทยของเชค Mohammed ในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเยือนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นการเยือนไทยอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกในฐานะรอง นรม.และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ และการเยือนไทย ดร. Ahmad Hassan Al-Hamadi ปลัดกระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ เมื่อ 14 พ.ย.2562 เพื่อพบหารือกับนายวิวัฒน์ อิศรภักดี ผู้ช่วย รมต.ประจำกระทรวงการต่างประเทศของไทย ในประเด็นความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว แรงงาน และสาธารณสุข

ส่วนการเยือนกาตาร์ของผู้แทนรัฐบาลไทยครั้งหลังสุด คือ นายดอน ปรมัตถ์วินัย รมว.กระทรวงการต่างประเทศ เยือนกาตาร์เพื่อเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD Ministerial Meeting) ครั้งที่ 16 เมื่อ 1 พ.ค.2562 ที่โดฮา สำหรับความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ทั้งสองฝ่ายต่างสนับสนุนกันและกันเป็นอย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งกาตาร์ถือว่าเป็นกิจการภายในของไทย ขณะเดียวกันก็แสดงความสนใจให้ความช่วยเหลือด้านการลงทุนและการศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ โดยหวังว่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา โดยที่ผ่านมาเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนการก่อสร้างอาคารเรียนและหอพักนักศึกษาที่วิทยาลัยอิสลามยะลา (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยฟาฏอนี) โดยมี รมว.กระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการศาสนาอิสลามกาตาร์มาร่วมพิธีเปิดอาคารดังกล่าวเมื่อ 28 ม.ค.2550 นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีบทบาทสำคัญในการประสานงานช่วยเหลือ

ให้รัฐบาลเอริเทรีย กดดันกลุ่มติดอาวุธให้ปล่อยลูกเรือประมงชาวไทยที่ถูกจับไปเป็นตัวประกันเมื่อปี 2549 การค้าไทย-กาตาร์ เมื่อปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 3,736.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (117,331.52 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 376.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (11,662.61 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 3,360.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (105,668.91 ล้านบาท) ขณะที่ช่วง ม.ค.-ก.ย.2563 การค้าไทย-กาตาร์ มีมูลค่าประมาณ 1,770.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (55,481.87 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 246.95 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,623.79 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 1,523.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (47,858.08 ล้านบาท) ซึ่งไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 1,276.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (40,234.29 ล้านบาท) สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องนุ่งห่ม กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ สินค้านำเข้าสำคัญจากกาตาร์ ได้แก่ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ เคมีภัณฑ์ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ น้ำมันสำเร็จรูป เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินและทองคำแท่ง เครื่องประดับ อัญมณี เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ลวดและสายเคเบิล ผลิตภัณฑ์โลหะ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์

ด้านการลงทุน สหพันธ์ธุรกิจบริการออกแบบและก่อสร้างแห่งประเทศไทยเคยรับว่าจ้างให้ดำเนินงานออกแบบและควบคุม การก่อสร้างหมู่บ้านนักกีฬาสำหรับการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กาตาร์เป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 รวมทั้งดำเนินการปรับหมู่บ้านนักกีฬาดังกล่าวเป็นโรงพยาบาล Hamad Medical Center ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังมีบริษัทในภาคการก่อสร้าง ได้แก่ บริษัท TTCL ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่น รับงานก่อสร้างโรงกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดในกาตาร์ จำนวน 2 แห่ง คือ โครงการ Ras Abu Fontas A2 แล้วเสร็จเมื่อ ก.ค.2558 และโครงการ Ras Abu Fontas A3 แล้วเสร็จเมื่อ เม.ย.2560 และบริษัท WEN Qatar ซึ่งเป็นบริษัทไทยที่มีหุ้นส่วนเป็นชาวกาตาร์ รับงานก่อสร้างในลักษณะทำสัญญารับเหมาช่วง ชุดเจาะอุโมงค์รถไฟฟ้าใต้ดิน และการก่อสร้าง Qatar Museum

ด้านพลังงาน บริษัท Qatargas ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ของกาตาร์ลงนาม Head of Agreement กับบริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ของไทยในการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ให้ ปตท.สผ.ระยะยาวปริมาณ 1 ล้านตันต่อปีเมื่อ 3 ก.พ.2551 โดยเริ่มจัดส่งให้ไทยตั้งแต่ปี 2554 ส่วนบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ลงนามความตกลงซื้อก๊าซ LPG จากบริษัท Qatar International Petroleum Marketing (Tasweeq) ปริมาณ 270,000 ตัน เมื่อ ม.ค.2554 และลงนามความตกลงกับบริษัท Qatargas เมื่อ ธ.ค.2555 ในการจัดหา LNG ระยะยาวปีละ 2 ล้านตัน เป็นเวลา 20 ปี โดยเริ่มส่งมอบในปี 2558 นอกจากนี้ บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด ลงนามสัญญาร่วมทุนกับบริษัท Qatar Petroleum Investment (QPI) ในโครงการปิโตรเคมี Long Son Petro Chemical ในเวียดนามเมื่อปี 2552

ด้านการท่องเที่ยว ไทยเป็นประเทศที่ได้รับความนิยมจากชาวกาตาร์ซึ่งนอกจากเข้ามาท่องเที่ยวแล้วยังนิยมเดินทางเข้ามารับการรักษาพยาบาลควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวอีกด้วย โดยเมื่อปี 2562 มี

ชาวกาตาร์เดินทางมาไทยรวมทั้งสิ้น 33,539 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวกาตาร์ที่ขอรับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวและได้รับการยกเว้นตรวจการตรวจลงตราจำนวนรวม 33,153 คน (ลดลงจากเมื่อปี 2561 ซึ่งมีจำนวนรวม 36,065 คน) ขณะที่ห้วง ม.ค.-ก.ย.2563 มีชาวกาตาร์เดินทางมาไทยรวม 2,618 คน ส่วนชาวไทยในกาตาร์มีประมาณ 3,365 คน เป็นแรงงานจำนวน 1,600 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานกึ่งฝีมือในภาคการก่อสร้างที่เหลืออยู่ในภาคบริการ เช่น พนักงานสายการบิน Qatar Airways พนักงานนวดสปา พ่อครัวและแม่ครัว นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนและนักศึกษาไทยจำนวนหนึ่ง (ข้อมูลเมื่อ ธ.ค.2560)

ข้อตกลงสำคัญ : ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแต่ละฝ่ายและพ้นจากนั้นไป (9 ส.ค.2534) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกาตาร์ (23 พ.ย.2541) และความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเศรษฐกิจการค้าและวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ (12 เม.ย.2542) และความตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานไทยในรัฐกาตาร์ (15 พ.ค.2555)

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี

(His Highness Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani)

ตำแหน่ง	เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์
พระราชสมภพ	3 มิ.ย.2523 (พระชนมพรรษา 41 พรรษา/ปี 2564) ที่โดฮา กาตาร์ เป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ 4 ของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลษานี เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 7 ของกาตาร์ ที่มีประสูติกาลกับเชคา มุซะฮ์ บินดี นาศิร อัลมิซันด์ พระชายาพระองค์ที่ 2 ของเชคฮะมัด
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
การศึกษา	Royal Military Academy Sandhurst สหราชอาณาจักรเมื่อปี 2541
สถานภาพทางครอบครัว	อภิเษกสมรสแล้วกับพระชายา 3 พระองค์ ได้แก่ 1) เชคา เยาร์ฮะเราะฮ์ บินดี ฮะมัด บิน สุฮัยม์ อาลษานี มีพระราชโอรส 2 พระองค์ พระราชธิดา 2 พระองค์ 2) เชคาอะนูด บินดี มานะฮ์ อัลฮาจญ์รี มีพระราชธิดา 2 พระองค์ พระราชโอรส 2 พระองค์ และ 3) เชคานูเราะฮ์ บินดี ฮะซาล อัลดุซารี มีพระราชโอรส 2 พระองค์
ประวัติการทำงาน	
ปี 2541	- ได้รับการประดับยศร้อยตรีหลังจากสำเร็จการศึกษาวิชาทหารจาก Royal Military Academy Sandhurst
ปี 2546	- ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแทนเชค ญะซิม พระเชษฐาที่ทรงสละ ตำแหน่งเมื่อ 5 ส.ค. 2546 และเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นครองราชย์ด้วยการ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจอีกหลายตำแหน่ง

- ปี 2552 - ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบ.ทหารสูงสุด
- ปี 2556-ปัจจุบัน - ขึ้นครองราชย์เป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ที่ 8 ตั้งแต่ 25 มิ.ย. 2556 หลังจากเชคฮะมัด พระราชบิดาทรงประกาศสละราชสมบัติ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และรางวัลต่าง ๆ

- Necklace of Merit จากการได้รับสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมาร ปี 2546
- Member of Distinguished Class of the Order of Khalifa จากบาห์เรน ปี 2547
- Sheikh Essa bin Salman al Khalifa Medal จากบาห์เรน ปี 2547
- Collar of the Order of Zayed จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ปี 2548
- Sheikh Zayed bin Sultan al Nahyan Medal จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ปี 2548
- Best Sport Personality in the Arab World จาก นสพ. Al Ahram ของอียิปต์ ปี 2549
- OCA Award of Merit จากคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งเอเชีย ปี 2550
- Grand Officer of the Legion of Honour จากฝรั่งเศส ปี 2553

ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

- ทรงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาด้านการกีฬาของกาตาร์ ได้แก่ ทรงเป็นผู้ก่อตั้ง Qatar Sport Investments เมื่อปี 2548 (ปัจจุบันเป็นเจ้าของสโมสรฟุตบอล Paris Saint Germain ในฝรั่งเศส) เป็นประธานจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 15 ซึ่งกาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 (เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่มีชาติสมาชิกเข้าร่วมครบทุกประเทศ)
- ทรงประสบความสำเร็จในการผลักดันให้กาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาวูเลย์น้ำชิงแชมป์โลกของ FINA เมื่อปี 2557 และการแข่งขันฟุตบอลโลกของ FIFA ในปี 2565 โดยปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการโอลิมปิกของกาตาร์ และทรงเป็นหนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC)
- ทรงประสบความสำเร็จในการบริหาร Qatar Investment Authority ซึ่งเป็นกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติด้วยการเข้าไปถือครองหุ้นของกิจการหลายแห่งในสหราชอาณาจักร เช่น ธนาคาร Barclays ห้างสรรพสินค้า Harrods และ Sainsbury's รวมถึง The Shard ในลอนดอน ซึ่งเป็นอาคารที่สูงที่สุดในยุโรป
- นิตยสาร CEOWORLD เมื่อ 18 ก.ย.2562 ระบุว่าทรงเป็นกษัตริย์ที่ร่ำรวยเป็นอันดับ 9 ของราชวงศ์กษัตริย์ทั่วโลก มีมูลค่าทรัพย์สินรวมประมาณ 2,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีของกาตาร์

เจ้าผู้ครองรัฐ	Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani
มกุฎราชกุมาร	Sheikh Abdullah bin Hamad Al Thani
นรม. และ รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sheikh Khalid bin Khalifa bin Abd al-Aziz Al Thani
รอง นรม. และ รมต.แห่งรัฐรับผิดชอบกิจการกลาโหม	Dr. Khalid bin Muhammad Al-Atiyah
รอง นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Sheikh Mohammed bin Abdulrahman bin Jassim Al-Thani
รมว.กระทรวงการคลัง	Ali Shareef Al Emadi
รมว.กระทรวงศาสนสมบัติและกิจการศาสนาอิสลาม	Dr. Ghaith bin Mubarak al-Kuwari
รมว.กระทรวงวัฒนธรรมและการกีฬา	Salah bin Ghanem Al Ali
รมว.กระทรวงยุติธรรม และ รมต.แห่งรัฐ รับผิดชอบกิจการคณะรัฐมนตรี	Dr. Issa bin Saad Al Jafali Al Nuaimi
รมว.กระทรวงศึกษาธิการและการอุดมศึกษา	Dr. Mohammed Abdul Wahed Ali al-Hammadi
รมว.กระทรวงคมนาคมและการสื่อสาร	Jassim Seif Ahmad al Sulaiti
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Dr. Hanan Mohamed al-Kuwari
รมว.กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม	Ali bin Ahmed Al Kuwari
รมว.กระทรวงเทศบาลเมืองและสิ่งแวดล้อม	Abdullah bin Abdulaziz bin Turki Al-Subaie
รมว.กระทรวงการพัฒนากองการปกครอง แรงงาน และกิจการสังคม	Yousuf Mohamed Al Othman Fakhroo
รมว.กระทรวงพลังงาน	Dr. Mohammed Saleh Abdulla Al Sada
รมต.แห่งรัฐรับผิดชอบกิจการด้านพลังงาน	Saad Sherida Al-Kaabi